

دستورالعمل های هواپیمایی کشوری
Civil Aviation Directives (CAD)

شیوه نامه ۹۰۶۰
CAD 9060

Remotely Piloted Aircraft Regulation

مقررات وسایل پرنده هدایت پذیر از دور (پهپادها)

اصلاحیه‌ها

اصلاحیه‌های این سند، بر روی سایت سازمان منتشر می‌شوند. دارندگان این سند موظف هستند، اصلاحیه‌ها را در این سند اعمال نموده و سوابق آن را در جدول زیر ثبت نمایند.

سوابق اصلاحیه‌ها

شماره صدور/ویرایش	تاریخ ویرایش/اصلاحیه	موضوع ویرایش/اصلاحات
ویرایش ۰۱	اسفند ۹۷	صدور اولیه مقررات پهپادها با شماره شیوه نامه ۹۰۰۲
ویرایش ۰۱	فروردین ۱۴۰۰	افزودن مقررات و الزامات شرکت‌های خدماتی پهپادها، تغییر شماره شیوه نامه از ۹۰۰۲ به ۹۰۶۰ و اعمال آخرین تغییرات مصوبات شورای امنیت کشور (شاک)

فهرست مندرجات

۱- کلیات و اسناد بالادستی	۱
۱-۱- هدف	۱
۲-۱- حدود	۲
۳-۱- مسئولیت اجرا	۲
۴-۱- انتشار، کنترل و توزیع سند	۲
۵-۱- تعاریف	۲
۶-۱- موارد قانونی مرتبط	۶
۷-۱- اختصارات:	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
۲- رده‌بندی پهپادها	۷
۲-۱-۲ کلیات رده‌بندی	۷
۲-۲- مشخصات و الزامات رده‌ها	۸
۳- الزامات و مسئولیت‌ها	۱۴
۳-۱- الزامات کلی	۱۴
۳-۲-۱ الزامات و مسئولیت‌های مالک و کاربر	۱۴
۳-۳-۱ شناسه الکترونیکی و سامانه محدودسازی جغرافیایی	۱۵
۳-۴- الزامات عملیات پرواز پهپادها	۱۶
۴- خدمات	۱۶
۴-۱-۴ خدمات عملیاتی OA-UAS	۱۶
۴-۲- خدمات غیر عملیاتی NOA-UAS	۲۱
۴-۳-۴ خدمات آموزشی TA-UAS	۲۵
۴-۴- احداث منطقه پروازی	۳۲
۵- فرم‌ها	۳۵
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED..... APPLICATION FOR A UAS TRAINING APPROVAL	

۱- کلیات

امروزه پرنده‌های هدایت پذیر از دور، استفاده از آنها و ملاحظات نظارتی مربوطه، یک موضوع رو به توسعه برای عموم مردم و ارائه دهندگان برخی خدمات و مراجع نظارتی و حاکمیتی در کشور هستند.

از آنجا که موضوع پهپادها دارای جنبه‌های مختلف ایمنی عمومی، ایمنی هوانوردی، حریم خصوصی، امنیت، بازرگانی و غیره است، تعیین الزامات حاکم بر پهپاد به صورت مجزا و جداگانه توسط هر یک از مراجع متولی موضوعات، باعث سردرگمی ذینفعان خواهد شد. بنابراین با توجه به ماهیت این وسایل و آثار مهمی که می‌توانند بر هوانوردی کشور بگذارند، سازمان هواپیمایی کشوری به عنوان مرجعی که الزامات را به صورت یکپارچه منتشر و در دسترس عموم قرار دهد انتخاب شده است. بدیهی است که بخش قابل توجهی از این الزامات توسط مراجعی به غیر از سازمان هواپیمایی کشوری تعیین شده و جهت اطلاع‌رسانی به عموم در اختیار سازمان هواپیمایی کشوری قرار گرفته است.

مطابق با قانون اصلاح ماده ۵ قانون هواپیمایی کشوری (مصوب تیر ماه ۱۳۲۸) و آیین نامه مدیریت و ساماندهی وسایل پرنده فوق سبک غیرنظامی مصوب ۱۳۸۶/۰۵/۲۴ هیأت محترم وزیران، و دستورالعمل شماره ۵۲ و ۱۹۰۴۶ مورخه ۱۳۹۹/۰۴/۲۵ شورای امنیت کشور (ساماندهی چگونگی بکارگیری پهپادها با کاربرد غیرنظامی) این سند بعنوان شیوه‌نامه اجرایی آیین نامه مذکور و به منظور نظارت بر فعالیت کلیه بهره برداران، کاربران پهپاد و مالکین پهپاد و عملیات پرواز این نوع از وسایل پرنده در حوزه غیرنظامی می‌باشد.

۱-۱- هدف

۱-۱-۱- هدف از تدوین این سند، ایجاد یکپارچگی جهت پذیرش پهپاد و عملیات پرواز ایمن این نوع از وسایل پرنده و در کشور می‌باشد.

۱-۱-۲- این شیوه نامه تدوین شده است تا کاربران، مالکین و بهره‌برداران بتوانند به آسودگی و با رعایت مقررات و به شکل مسئولانه به استفاده از پهپاد بپردازند، از حقوق و تکالیف خود در زمینه مسائل مختلف مرتبط با پهپاد آشنا شوند و یا به اسناد مربوطه در این زمینه راهنمایی گردند. همچنین روش‌های اجرایی و شیوه‌نامه‌های مربوطه لازم دیگر برای اجرای الزامات معرفی شوند.

سایر اهداف این دستورالعمل عبارتند از:

۳-۱-۱- نظارت بر فعالیت پروازی پهپادها با کاربرد غیرنظامی.

۴-۱-۱- توسعه زیرساخت‌های مناسب جهت استفاده از مزایای بکارگیری پهپادهای غیرنظامی.

۵-۱-۱- ارتقاء ایمنی پروازها در فضای کشور

۶-۱-۱- ساماندهی عملیات پرواز پهپادهای غیرنظامی به منظور کاهش نرخ سوانح و حوادث هوایی و مخاطرات امنیتی.

۷-۱-۱- ایجاد بانک اطلاعاتی پهپادهای غیرنظامی در کشور.

۲-۱- حدود

دامنه کاربرد این شیوه‌نامه در خصوص فعالیت پهپادهای غیرنظامی در رده‌های پنجگانه مشخص شده در همین سند است. استفاده از پهپادهای خارج از رده‌های مشخص شده در این سند و یا بکارگیری پهپادها برای عملیاتی که خارج از حدود تعیین شده در این سند آمده است، منوط به ارائه درخواست به سازمان و دریافت مجوزهای خاص می‌باشد.

۳-۱- مسئولیت اجرا

مسئولیت اجرای این دستورالعمل، حسب مورد بر عهده کاربران پهپادها، مالکین و **بهره برداران** و همچنین بخش‌های نظارتی می‌باشد.

۴-۱- انتشار، کنترل و توزیع سند

کنترل، انتشار و توزیع این شیوه‌نامه بر عهده سازمان هواپیمایی کشوری بوده و از طریق "سامانه قوانین و مقررات" موجود در پورتال سازمان www.cao.ir در دسترس عموم قرار می‌گیرد.

۵-۱- اختصارات:

پهپاد: پرنده هدایت پذیر از دور

شاک: شورای امنیت کشور

ستاد کل: ستاد کل نیروهای مسلح

واج: وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران

ودجا: وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

آجا: ارتش جمهوری اسلامی ایران

سپاه: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران

ناجا: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

CAD: Civil Aviation Directive
VGA: Video Graphics Array
OM: operation manual
TM: training manual
OP: operational procedure
MTOM: max takeoff weight mass
CFI: Chief Flight Instructor
CGI: Chief Ground Instructor
HT :Head of Training
LOP: Local Operation Procedures
OA: operational approval
ERP: emergence response plane
TA: training approval
NOA: non operation approval
UAS: unmanned aircraft system

۱-۶- تعاریف

در این شیوه نامه، واژه های زیر در معانی مشروح مربوطه به کار می روند:

سازمان: سازمان هواپیمایی کشوری جمهوری اسلامی ایران

سامانه: سامانه جامع مدیریت و ساماندهی پهپادها که از طریق درگاه الکترونیکی uas.cao.ir در دسترس عموم قرار دارد.

پهپاد: وسیله پرنده که از راه دور هدایت می گردد.

کاربر: فرد ذیصلاحی است که دوره های آموزشی مربوطه را در شرکتهای دارای مجوز از سازمان گذرانده و گواهینامه صلاحیت را دریافت نماید.

گواهینامه صلاحیت کاربر: گواهینامه ای است که پس از بررسی و احراز صلاحیت کاربر برای انجام پرواز هر رده از پهپاد، توسط مرجع مورد تایید سازمان صادر می گردد.

رتبه (rating): مجوزی که به کاربر دارای گواهینامه صلاحیت پس از گذراندن دوره های تخصصی مربوطه اعطاء و در گواهینامه صلاحیت آن درج می گردد.

ارتفاع پروازی: ارتفاع پرواز پهپاد از سطح زمین در محل پرواز که بر حسب متر محاسبه می شود.

مناطق تفریحی و سرگرمی: مناطقی تأیید شده با شعاع عمل (حداکثر فاصله (متر) بین پهپاد و کاربر در حین پرواز) و ارتفاع پروازی مشخص و محدود برای فعالیت پروازی پهپادها که مشخصات آن توسط سازمان جهت اطلاع عموم انتشار می یابد.

محل پرواز پرنده های اسباب بازی: محل هایی با ابعاد معین در پارک ها و اماکن تفریحی هستند که توسط شهرداری ها با هماهنگی سازمان هواپیمایی کشوری و شورای تامین استان ها (قرارگاه ثارالله در استان تهران) تعیین می گردد و استفاده برای عموم آزاد می باشد. و در خارج از شهرها نیز در مناطق غیر مسکونی و فاقد اماکن دارای طبقه بندی برای عموم مجاز خواهد بود.

مالک: شخصی حقیقی یا حقوقی که بر اساس قوانین و مقررات جاری کشور، مالکیت پهپاد را در اختیار دارد. افراد به صورت حقیقی و حقوقی می توانند مالک ریز پرنده باشند. اما بهره برداری از آن در امور خدماتی صرفاً در چارچوب شرکت یا موسسه خواهد بود.

بهره بردار: شخصیت حقوقی که با استفاده از پهپاد به ارائه خدمات می پردازد.

طرح پرواز: فرمتی است که اطلاعات یک پرواز و یا بخشی از پرواز وسیله پرنده در آن درج و توسط شرکت مربوطه به واحد مراقبت پرواز ارائه می گردد.

کالای خطرناک: اشیا و یا عناصری که توانایی ایجاد خطر برای سلامتی، ایمنی، اموال و محیط اطراف را دارند و در لیست کالاهای خطرناک سازمان جهانی هواپیمایی کشوری (ایکائو) منتشر شده اند و یا در یکی از کلاس های ۹ گانه زیر دسته بندی شده باشند.

کلاس ۱- مواد منفجره (Explosives)

کلاس ۲- گازها (Gases)

کلاس ۳- مایعات قابل اشتعال (Flammable Liquids)

کلاس ۴- جامدات قابل اشتعال (Flammable Solid)

کلاس ۵- مواد اکسید کننده و پر اکسایدهای آلی (Organic Peroxides & Oxidizing Substances)

کلاس ۶- مواد سمی و عفونی (Infectious Substances & Toxic)

کلاس ۷- مواد رادیو اکتیو (Radioactive Material)

کلاس ۸- مواد خورنده (Corrosives)

کلاس ۹- کالاهای خطرناک متفرقه (Miscellaneous Dangerous Goods)

مجوز بهره‌برداری: مجوزی است که برای ارائه خدمات با استفاده از پهپاد از سوی سازمان، برای **شرکت بهره‌بردار**

صادر می‌شود

مجوز خاص: مجوزی است که برای استفاده از پهپادهای خارج از رده‌ها یا محدوده مشخص شده در این سند توسط سازمان و با هماهنگی سایر مراجع ذیصلاح صادر می‌شود و الزامات و جزئیات آن، با توجه به ویژگی‌های اختصاصی پهپاد و نوع عملیات آن به صورت اختصاصی برای هر مجوز تعیین می‌شود.

کمیته سیاستگذاری: کمیته‌ای است که با ریاست سازمان هواپیمایی کشوری و عضویت نمایندگان وزارت کشور (دبیرخانه شاگ) ستاد کل، واجا، ودجا، سپاه، ناجا و قرارگاه پدافند هوایی کشور تشکیل و نسبت به سیاستگذاری و تعیین تعداد شرکت‌های مورد نیاز برای تولید، عرضه و ارائه خدمات غیر نظامی در سطح کشور تصمیم‌گیری می‌نماید.

مرکز آموزش: مراکزی هستند که با مجوز و نظارت سازمان هواپیمایی کشوری، دوره‌های آموزشی عمومی و تخصصی که به تائید سازمان رسیده را برای متقاضیان استفاده از پرنده‌های کوچک هدایت پذیر برگزار می‌نمایند.

مناطق پرواز پرنده‌های کوچک هدایت پذیر: مناطقی هستند که با ابعاد معین (حداکثر ارتفاع مجاز ۵۰ و حداکثر شعاع ۱۰۰ متر) در خارج از مناطق شهری هستند که توسط شرکت متقاضی آموزش و یا سایر ارگانها معرفی و با مجوز و نظارت سازمان هواپیمایی کشوری، فعالیت پروازی آموزشی و تفریحی به صورت کنترل شده در آنها صورت می‌پذیرد.

اماکن و تاسیسات دارای طبقه بندی و حریم هوایی آنها: اماکن و تاسیساتی (نظامی و غیر نظامی) هستند که وسایل پرنده کوچک هدایت پذیر تحت هیچ شرایطی بدون اخذ مجوز از مراجع ذی صلاح، مجاز به ورود به فضای آنها نخواهد بود و در صورت ورود غیر مجاز، کاربران آنها تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

طرح پرواز: فرمتی است که اطلاعات یک پرواز و یا بخشی از پرواز وسیله پرنده در آن درج و توسط شرکت مربوطه به واحد مراقبت پرواز ارائه می‌گردد. واحدهای مراقبت پرواز پس از دریافت طرح‌های پروازی می‌بایست اطلاعات آن را به شبکه یکپارچه پدافند هوایی استان مربوطه و دراستان تهران به قرارگاه ثارالله نیز ارسال نمایند.

حدنصاب تعیین شده: تعداد شرکت‌های مورد نیاز برای واردات و تولید، عرضه و ارائه خدمات غیر نظامی در سطح کشور که توسط کمیته سیاستگذاری پرنده‌های کوچک هدایت پذیر خدماتی غیر نظامی تعیین می‌گردند.

شماره شناسایی: شماره ای می‌باشد که مالک پهپاد می‌بایستی با مراجعه به سایت uas.cao.ir و ثبت پهپاد خود و طی نمودن مراحل مربوطه از سازمان دریافت می‌نماید و تمامی پرنده‌های کوچک هدایت پذیر (بجز رده A1C0) می‌بایستی

داری شماره شناسایی باشند و پهپادی که شماره شناسایی از سازمان دریافت ننموده باشد نمی تواند هیچگونه فعالیتی را انجام دهد.

مراکز مجاز: مراکز مجاز ارائه دهنده خدمات غیر عملیاتی پهپاد و تجهیزات مرتبط و وسیله های جانبی مرتبط که از مراجع ذی صلاح مجوزهای لازم را اخذ نموده باشد فرآیندهای لازم متعاقباً اعلام خواهد گردید.

تراشه الکترونیکی: واجا و ودجا با تشکیل کمیته فنی نسبت به طراحی و تولید تراشه الکترونیکی و سامانه دریافت داده های آن اقدام نموده و همکاری لازم را با شرکتهای تولید کننده خواهند داشت.

۷-۱- موارد قانونی مرتبط

۱- تولید و واردات پرنده های کوچک هدایت پذیر اسباب بازی و ورزشی مشابه ضوابط مربوط به تولید و واردات اسباب بازی و ورزشی می باشد

۲- واردات هرگونه پرنده کوچک هدایت پذیر تفریحی، ورزشی و خدماتی غیر نظامی ممنوع است و در موارد خاص با رعایت استانداردهای سازمان انجام خواهد شد.

۳- عرضه پرنده کوچک هدایت پذیر تفریحی، ورزشی و خدماتی غیر نظامی صرفاً از طریق شرکت ها و موسسات تولید کننده دارای مجوز و یا نمایندگی مجاز آنها امکان پذیر می باشد.

۴- ساخت و تولید انواع پرنده کوچک هدایت پذیر تفریحی، ورزشی و خدماتی غیر نظامی صرفاً توسط شرکت ها موسسات دارای صلاحیت عمومی و امنیتی (که از سوی ناجا و واجا تعیین می شود) پس از تائید کمیته امکان پذیر می باشد

۵- بهره برداری و ارائه خدمات با استفاده از پرنده های کوچک هدایت پذیر خدماتی صرفاً توسط اشخاص حقوقی دارای مجوز از سازمان مجاز خواهد بود.

۶- در صورت مفقود شدن و یا سرقت وسیله پرنده مالکین، شرکتهای و موسسات بهره بردار باید مراتب را در اسرع وقت به سازمان و همچنین ناجا (کلانتری محل) گزارش نمایند.

۷- حمل کالای خطرناک توسط پهپادها ممنوع می باشد مگر اینکه اجازه حمل کالای خطرناک توسط پهپاد در محدوده عملیاتی مشخص، از سازمان اخذ شده باشد.

۸- انجام عملیات داده برداری توسط شرکت ها و موسسات خدمات هوایی به منظور اخذ و برداشت اطلاعات مکانی از جمله نقشه برداری و فتوگرامتری هوایی، ژئو فیزیک هوایی (رادئومتری، مغناطیس سنجی، گرانی سنجی و ...) لیزرسنجی، لیدار و رادار، مادون قرمز برابر آیین نامه تصویر برداری هوایی به شماره ۱۴۴۶۶۲ مورخ ۹۱/۳/۱۶ شورای عالی امنیت ملی و دستورالعمل تصویر برداری هوایی به شماره ۵۰۵/۱۱/۳۳/۱/۲۷۷ ط مورخ ۹۱/۸/۳ ستاد کل نیروهای مسلح پس از کسب مجوزهای لازم و با نظارت سازمان جغرافیایی امکان پذیر خواهد بود.

۲- رده بندی پهپادها

۲-۱- کلیات رده بندی

دسته بندی کسب و کار	کلاس پهپاد	حداکثر وزن مجاز برای پرواز	فاصله از افراد	حداکثر سقف پرواز عملیات	الزامات و صلاحیت پهپاد	سن خلبان پهپاد	رئوس الزامات فنی	ثبت پهپاد	قابلیت ردیابی، قابلیت تعیین محدودیت جغرافیایی
A1	C0	کمتر از ۲۰۰ گرم	مجاز برای پرواز از بالای سر افراد غیر درگیر در عملیات پرواز پهپاد (به غیر از توده جمعیت)	کمتر از ۵۰ متر	مطالعه راهنمای کاربری پهپاد	بدون محدودیت	نیازی نیست	الزامی نیست	الزامی نیست
	C1	بیش از ۲۰۰ گرم کمتر از ۹۰۰ گرم		کمتر از ۱۰۰ متر از سطح زمین یا ۳۰ متر بالاتر از موانع / ایینه در صورت تقاضای صاحب مانع / بنا	راهنمای کاربری پهپاد + آموزش و آزمون	۱۴ سال یا افراد کوچکتر با نظارت فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۴ سال	مقررات ایمنی اسباب بازی بدون لبه برنده دستورالعمل هشدارها		
A2	C2	بیش از ۹۰۰ گرم کمتر از ۴ کیلوگرم	مجاز به پرواز آگاهانه و با فاصله ایمن از افراد غیر درگیر در عملیات پرواز پهپاد فاصله ایمن: ۲۰ متر برای پهپادهای موتورچرخان ۵۰ متر برای بال ثابتها	کمتر از ۱۰۰ متر از سطح زمین یا ۳۰ متر بالاتر از موانع / ایینه در صورت تقاضای صاحب مانع / بنا	راهنمای کاربری پهپاد + گواهینامه صلاحیت (صلاحیت نظری آزموده شده در مراکز صاحب صلاحیت)	۱۸ سال یا افراد کوچکتر با نظارت فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۸ سال	استقامت مکانیکی سامانه جلوگیری از گم شدن قابلیت انتخاب سقف پرواز دستورالعمل هشدارها	بهره بردار و پهپاد	الزامی است
	C3	بیش از ۴ کیلوگرم- کمتر از ۲۰ کیلوگرم	مجاز برای پرواز در ناحیه ای که مطلقاً انتظار نمی رود خطری برای افراد غیر درگیر ایجاد کند.	کمتر از ۱۰۰ متر از سطح زمین یا ۳۰ متر بالاتر از موانع / ایینه در صورت تقاضای صاحب مانع / بنا	راهنمای کاربری پهپاد + گواهینامه صلاحیت (صلاحیت نظری آزموده شده در مراکز صاحب صلاحیت)	۱۸ سال	سامانه جلوگیری از گم شدن قابلیت انتخاب سقف پرواز دستورالعمل هشدارها	بهره بردار و پهپاد	الزامی است
A3	C4	بیش از ۲۰ کیلوگرم کمتر از ۳۰ کیلوگرم	علاوه بر قسمت بالایی، حفظ فاصله ایمن از مرز مناطق متراکم از جمعیت شهر، مراکز حساس نظامی و امنیتی و فرودگاه ها الزامی است	کمتر از ۱۰۰ متر از سطح زمین یا ۳۰ متر بالاتر از موانع / ایینه در صورت تقاضای صاحب مانع / بنا	راهنمای کاربری پهپاد + گواهینامه صلاحیت (صلاحیت نظری آزموده شده در مراکز صاحب صلاحیت)		راهنمای عملیات دستورالعمل هشدارها		

جدول شماره ۱

پهپادها بر حسب حداکثر وزن برخاست تا ۳۰ کیلوگرم و حداکثر ارتفاع پرواز مجاز ۱۲۰ متر، در ۵ رده دسته‌بندی می‌شوند که الزامات آنها در این سند مشخص شده است. برای استفاده از پهپادهای با وزن برخاست بیش از ۳۰ کیلوگرم یا دارای مشخصات خارج از این رده‌بندی زیر، برحسب مورد، مکاتبه با سازمان جهت رعایت الزاماتی که در مجوزهای خاص صادره تعیین می‌گردد الزامی است.

۲-۲- مشخصات و الزامات رده‌ها

۲-۲-۱- رده A1- C0

۲-۲-۱-۱- حداکثر وزن مجاز پرواز این رده، ۲۰۰ گرم است و این گروه شامل پهپادهای اسباب بازی می‌باشد.

۲-۲-۱-۲- حداکثر ارتفاع پروازی مجاز این رده ۵۰ متر است.

۲-۲-۱-۳- پهپادهای این رده را می‌توان در مناطقی که افراد وجود دارند استفاده نمود، لیکن نباید پهپاد را در مناطقی که جمعیت متراکم وجود دارد، استفاده نمود.

۲-۲-۱-۴- شرایط کاربران پهپادهای این رده به شرح زیر است

أ. کاربر این رده پهپاد فاقد محدودیت سنی است و تنها لازم است راهنمای کاربری پهپاد را مطالعه نموده و بر آن مسلط باشد.

۲-۲-۱-۵- پهپادهای این رده از نظر فنی باید دارای شرایط زیر باشند:

أ. فاقد لبه برنده.

ب. راهنمای کاربری پهپاد شامل هشدارهای عمومی.

۲-۲-۱-۶- پهپادهای این رده نیازی به ثبت و دریافت علامت ثبت ندارند.

تبصره ۱: در صورتیکه پهپاد حامل دوربین با قدرت وضوح (رزولوشن) بالاتر از VGA یا دارای حسگر صوتی باشد نیازمند تراشه الکترونیکی است.

۲-۲-۱-۷- پهپادهای این رده نیازی به مجهز بودن به قابلیت ردیابی و محدودیت جغرافیایی عملیات ندارند.

۲-۲-۲- رده A1-C1

۲-۲-۲-۱- حداکثر وزن مجاز پرواز این رده، ۹۰۰ گرم است.

۲-۲-۲-۲- حداکثر ارتفاع پرواز مجاز پهپادهای این رده ۱۲۰ متر است.

تبصره ۲: در صورتی که نیاز باشد پهپاد بر روی موانعی با ارتفاع بیشتر از ۱۲۰ متر به عملیات بپردازد، مجاز است تا حداکثر ۵۰ متر بالاتر از ارتفاع مانع و حداکثر ۱۷۰ متر با رضایت مالک/ متولی مانع به انجام عملیات بپردازد، به شرط رعایت فاصله حداقل ۵ کیلومتری از فرودگاه ها.

۲-۲-۲-۳- پهپادهای این رده را می توان در مناطقی که افراد وجود دارند استفاده نمود، لیکن نباید پهپاد را در مناطقی که جمعیت متراکم وجود دارد، استفاده نمود.

۲-۲-۲-۴- شرایط کاربران پهپادهای این رده به شرح زیر است:

- ا. سن مجاز برای کاربر این رده از پهپاد، حداقل ۱۴ سال تمام است. افراد با سن کمتر از ۱۴ سال در صورتی که تحت نظارت مستقیم یک فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۴ سال باشند می توانند پهپاد را به کار گیرند.
- ب. کاربر باید علاوه برداشتن شرایط سنی راهنمای کاربری پهپاد را مطالعه نماید و تسلط کامل بر آن داشته باشد.
- ج. کاربر باید آموزش لازم در خصوص استفاده از پهپاد در مراکز مجاز آموزشی را دیده و دارای گواهینامه صلاحیت باشد

۲-۲-۲-۵- این رده از پهپاد باید ثبت شود و علامت ثبت دریافت نماید.

۲-۲-۲-۶- پهپادهای این رده از نظر فنی باید دارای شرایط زیر باشند:

- ا. حداکثر انرژی جنبشی کمتر از ۸۰ ژول.
- ب. فاقد لبه برنده.
- ج. داشتن راهنمای کاربری پهپاد شامل هشدارهای عمومی.

۲-۲-۲-۷- در صورتیکه پهپاد حامل دوربین با قدرت وضوح (رزولوشن) بالاتر از VGA یا دارای حسگر صوتی باشد نیازمند تراشه الکترونیکی است.

۸-۲-۲-۲- دارا بودن قابلیت محدودسازی جغرافیایی الزامی است.

۳-۲-۲- رده A2-C2

۱-۳-۲-۲- حداکثر وزن مجاز پرواز این رده، کمتر از ۴ کیلوگرم است.

۲-۳-۲-۲- حداکثر ارتفاع پرواز مجاز پهپادهای این رده ۱۲۰ متر است.

تبصره ۱: در صورتی که نیاز باشد پهپاد بر روی موانعی با ارتفاع بیشتر از ۱۲۰ متر به عملیات پردازد، مجاز است تا حداکثر ۵۰ متر بالاتر از ارتفاع مانع و حداکثر ۱۷۰ متر و با رضایت مالک/ متولی مانع به انجام عملیات پردازد، به شرط رعایت فاصله حداقل ۵ کیلومتری از فرودگاه ها.

تبصره ۲: پهپاد مجاز به پرواز آگاهانه و با فاصله ایمن از افراد غیردرگیر در عملیات پرواز پهپاد است.

فاصله ایمن:

— ۲۰ متر برای پهپادهای بالگرد

— ۵۰ متر برای پهپادهای بال ثابت

۳-۳-۲-۲- شرایط کاربران پهپادهای این رده به شرح زیر است:

- أ. شرایط سنی مجاز برای کاربر این رده پهپاد، حداقل ۱۸ سال تمام است و یا در صورت کوچکتر بودن با نظارت فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۸ سال اقدام به انجام عملیات نماید.
- ب. کاربر باید علاوه برداشتن شرایط سنی راهنمای کاربری پهپاد را مطالعه نماید و تسلط کامل بر آن داشته باشد.

ج. کاربر باید گواهینامه صلاحیت از مراجع مورد تایید در یافت نماید.

۴-۳-۲-۲- پهپادهای این رده از نظر فنی باید دارای شرایط زیر باشند:

- أ. استقامت مکانیکی مناسب
- ب. سامانه مدیریت از دست دادن ارتباط
- ج. ارتفاع مشخص قابلیت انتخاب سقف پرواز و برگشت به خانه
- د. فاقد لبه برنده.
- ه. داشتن راهنمای کاربری پهپاد شامل هشدارهای عمومی باشد.

۵-۲-۳-۲- پهپاد در این رده باید ثبت شود و علامت ثبت دریافت نماید.

۶-۲-۳-۲- دارابودن تراشه الکترونیکی الزامی است.

۷-۲-۳-۲- دارا بودن قابلیت محدودسازی جغرافیایی الزامی است.

۴-۲-۲- رده A3-C3

۱-۲-۴-۲- حداکثر وزن مجاز پرواز این رده، ۲۰ کیلوگرم است

۲-۲-۴-۲- حداکثر ارتفاع پرواز مجاز پهپادهای این رده، ۱۲۰ متر است.

تبصره ۳: در صورتی که نیاز باشد پهپاد بر روی موانعی با ارتفاع بیشتر از ۱۲۰ متر به عملیات بپردازد، مجاز است تا حداکثر ۵۰ متر بالاتر از ارتفاع مانع و حداکثر ۱۷۰ متر با رضایت مالک/ متولی مانع به انجام عملیات بپردازد، به شرط رعایت فاصله حداقل ۵ کیلومتری از اطراف فرودگاه ها.

تبصره ۴: پهپاد مجاز به پرواز در ناحیه ها و مسیرهایی است که منطقا انتظار نمی رود خطری برای افراد غیر درگیر ایجاد کند. این مناطق عاری از اماکن مربوط به افراد غیر درگیر است و تعداد یا شکل حضور افراد غیر درگیر در آنها به شکلی است که انتظار نمی رود مشکل در عملیات معمول پهپاد باعث آسیب به افراد غیر درگیر شود. مناطقی مانند فضای بالای خطوط انتقال نیرو، لوله های انتقال مایعات، جاده های بیرون شهر و خطوط راه آهن مثال هایی از این مناطق هستند که می توانند مورد استفاده برای عملیات پهپاد نیز قرار گیرند.

۳-۲-۴-۲- پهپاد مجاز به پرواز در ناحیه ها و مسیرهایی است که منطقا انتظار نمی رود خطری برای افراد غیر درگیر ایجاد کند. این مناطق عاری از اماکن مربوط به افراد غیر درگیر است و تعداد یا شکل حضور افراد غیر درگیر در آنها به شکلی است که انتظار نمی رود مشکل در عملیات معمول پهپاد باعث آسیب به افراد غیر درگیر شود. مناطقی مانند فضای بالای خطوط انتقال نیرو، لوله های انتقال مایعات، جاده های بیرون شهر و خطوط راه آهن مثال هایی از این مناطق هستند که می توانند مورد استفاده برای عملیات پهپاد نیز قرار گیرند.

۲-۲-۴-۴- شرایط کاربران پهپادهای این رده به شرح زیر است:

- ا. شرایط سنی مجاز برای کاربر این رده پهپاد، حداقل ۱۸ سال تمام است و یا در صورت کوچکتر بودن با نظارت فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۸ سال اقدام به انجام عملیات نماید.
- ب. کاربر باید علاوه برداشتن شرایط سنی راهنمای کاربری پهپاد را مطالعه نماید و تسلط کامل بر آن داشته باشد.
- ج. کاربر باید گواهینامه صلاحیت از مراجع مورد تایید باشد.
- ۲-۲-۴-۵- پهپادهای این رده از نظر فنی باید دارای شرایط زیر باشند:

- ا. داشتن دستورالعمل عملیات
- ب. داشتن راهنمای کاربری پهپاد شامل هشدارهای عمومی باشد.
- ج. سامانه مدیریت از دست دادن ارتباط
- د. قابلیت انتخاب سقف پرواز و برگشت به خانه و ارتفاع مشخص.
- ه. استقامت مکانیکی مناسب
- و. ارتفاع مشخص قابلیت انتخاب سقف پرواز و برگشت به خانه
- و. فاقد لبه برنده.

۲-۲-۴-۶- پهپاد در این رده باید ثبت شود و دارای علامت ثبت باشد.

۲-۲-۴-۷- دارا بودن تراشه الکترونیکی الزامی است.

۲-۲-۴-۸- دارا بودن قابلیت محدودسازی جغرافیایی الزامی است.

۲-۲-۵- رده A3-C4

- ۲-۲-۵-۱- حداکثر وزن مجاز پرواز این رده، ۳۰ کیلوگرم است
- ۲-۲-۵-۲- حداکثر ارتفاع پرواز مجاز پهپادهای این رده، ۱۲۰ متر است.

تبصره ۱: در صورتی که نیاز باشد پهپاد بر روی موانعی با ارتفاع بیشتر از ۱۲۰ متر به عملیات بپردازد، مجاز است تا حداکثر ۵۰ متر بالاتر از ارتفاع مانع و حداکثر ۱۷۰ متر با رضایت مالک/ متولی مانع به انجام عملیات بپردازد، به شرط رعایت فاصله حداقل ۵ کیلومتری از فرودگاه ها.

تبصره ۲: پهپاد مجاز به پرواز در ناحیه ها و مسیرهایی است که منطبقا انتظار نمی رود خطری برای افراد غیر درگیر ایجاد کند. این مناطق عاری از اماکن مربوط به افراد غیر درگیر است و تعداد یا شکل حضور افراد غیر درگیر در آنها به شکلی است که انتظار نمی رود مشکل در عملیات معمول پهپاد باعث آسیب به افراد غیر درگیر شود. مناطقی مانند فضای بالای خطوط انتقال نیرو، لوله های انتقال مایعات، جاده های بیرون شهر و خطوط راه آهن مثال هایی از این مناطق هستند که می توانند مورد استفاده برای عملیات پهپاد نیز قرار گیرند.

۳-۵-۲-۲- شرایط کاربران پهپادهای این رده به شرح زیر است:

- د. شرایط سنی مجاز برای کاربر این رده پهپاد، حداقل ۱۸ سال تمام است و یا در صورت کوچکتر بودن با نظارت فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۸ سال اقدام به انجام عملیات نماید.
- ه. کاربر باید علاوه برداشتن شرایط سنی راهنمای کاربری پهپاد را مطالعه نماید و تسلط کامل بر آن داشته باشد.

و. کاربر باید گواهینامه صلاحیت از مراجع مورد تایید باشد.

۴-۵-۲-۲- پهپادهای این رده از نظر فنی باید دارای شرایط زیر باشند:

- ز. داشتن دستورالعمل عملیات
- ح. سامانه مدیریت از دست دادن ارتباط
- ط. قابلیت انتخاب سقف پرواز و برگشت به خانه و ارتفاع مشخص.
- ی. پرواز بدون خلبان

۵-۵-۲-۲- پهپاد در این رده باید ثبت شود و دارای علامت ثبت باشد.

۶-۵-۲-۲- دارابودن شناسه الکترونیکی الزامی است.

۷-۵-۲-۲- دارا بودن قابلیت محدودسازی جغرافیایی الزامی است.

۳- الزامات و مسئولیت‌ها

۳-۱ الزامات کلی

- ۳-۱-۱- هر نوع استفاده از پهپاد تنها در صورتی مجاز است که در انطباق با مفاد این سند باشد.
- ۳-۱-۲- در صورتی که پهپاد یا عملیات آن در رده‌های مشخص شده در این سند قرار نمی‌گیرد، مالک موظف است قبل از استفاده از پهپاد مجوز خاص را از سازمان اخذ کرده باشد.
- ۳-۱-۳- پهپادهای مورد استفاده در امور تجاری، خدماتی و همچنین پهپادهای تحقیقاتی می‌بایست دارای بیمه نامه شخص ثالث باشند.
- ۳-۱-۴- حدود و ضوابط حاکم بر عملیات حمل کالا توسط پهپاد، در مجوز بهره‌برداری مشخص می‌شود و بهره‌بردار موظف به رعایت آن است.
- ۳-۱-۵- یک پهپاد می‌تواند توسط یک یا چند کاربر در طول پرواز کنترل شود. در هر زمان، تنها یک کاربر بایستی کنترل پهپاد را بر عهده داشته باشد.
- ۳-۱-۶- فرکانس مخابراتی وسیله پرنده و تجهیزات زمینی می‌بایست منطبق با الزامات اعلام شده از سوی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی باشد و در صورت نیاز به بهره‌برداری از باند فرکانسی هوانوردی می‌بایست بهره‌بردار تأییدیه آن را از سازمان اخذ نماید.

۳-۲ الزامات و مسئولیت‌های مالک و کاربر

- ۳-۲-۱- مسئولیت نهایی پهپاد بر عهده مالک آن است و در صورت هر نوع تخلف از این مقررات که به واسطه پهپاد تحت مالکیت وی رخ دهد پاسخگو می‌باشد. کاربر پهپاد در برابر گواهینامه خود پاسخگو است و در صورت تخلف، ممکن است گواهینامه و یا رتبه (rating) کاربری وی تعلیق یا لغو شود.
- ۳-۲-۲- در صورتی که شخصی مالک پهپادی است که خارج از رده‌بندی این سند قرار دارد و یا خواستار آن است که از پهپاد خود برای عملیاتی خارج از رده‌بندی این سند استفاده کند، لازم است با مراجعه به سامانه و ثبت تقاضای خود، الزامات خاصی که از طرف مراجع ذیصلاح، اعلام خواهد شد را رعایت نموده و مجوزهای لازم را دریافت کند.

۳-۲-۳- مالک موظف است از صلاحیت پهپاد مورد استفاده در خدمات مطابق با مفاد این سند اطمینان داشته باشد و در خصوص آن به مراجع قانونی پاسخگو است.

۳-۲-۴- مالک موظف است اطمینان داشته باشد که پهپادهای ثبت شده تحت مالکیت خود را تنها در اختیار کاربرانی قرار می‌دهد که صلاحیت لازم برای انجام پرواز در رده مربوطه را دارا باشد و در خصوص آن به مراجع قانونی پاسخگو است.

۳-۲-۵- مالک باید گزارش سانحه و گزارش فرود اضطراری را که باعث آسیب به جان یا اموال غیر شده و یا حریم خصوصی و یا مناطق ممنوعه را نقض کرده باشد را در اسرع وقت در سامانه ثبت کند یا به مرجع تعیین شده در سامانه ارائه دهد.

۳-۲-۶- مالک در برابر عدم رعایت الزامات این سند و قوانین و مقررات کشور مانند آسیب به جان یا اموال غیر، رعایت حریم خصوصی، رعایت حریم مناطق محدوده یا ممنوعه و الزامات امنیتی عمومی به مراجع مربوطه پاسخگو است، حتی اگر پهپاد مربوط به مالک در اختیار یک کاربر دیگر قرار داشته باشد.

۳-۲-۷- هیچ کاربری مجاز به استفاده از پهپاد نیست، مگر آنکه شرایط و صلاحیت مشخص شده برای کاربر پهپاد در رده مربوطه را دارا باشد.

۳-۲-۸- کاربر پهپاد موظف است از انطباق عملیات خود با محتوای این سند اطمینان داشته باشد. در صورت تخلف از محتوای این سند، سازمان می‌تواند بر حسب مورد نسبت به تعلیق یا لغو شناسه کاربری یا گواهینامه کاربر اقدام نماید.

۳-۲-۹- در صورتی که استفاده از پهپادی نیازمند ثبت آن باشد، مالک باید مشخصات پهپاد خود را در سامانه پهپادها ثبت نموده و علامت ثبت منحصر به پهپاد خود را دریافت نموده و علامت ثبت را در نقاطی از پهپاد که در سامانه مشخص شده است درج نماید.

۳-۳- تراشه الکترونیکی و سامانه محدودسازی جغرافیایی

۳-۳-۱- تمامی پرنده های کوچک هدایت پذیر خدماتی می بایستی مجهز به تراشه الکترونیکی باشند.

۳-۳-۲- سامانه محدودسازی جغرافیایی، سامانه‌ای است که اطلاعات مناطق ممنوعه پرواز پهپاد را از پایگاه داده مرکزی قبل از عملیات دریافت نموده و به کاربر پهپاد هشدار نزدیک شدن به این نواحی را ارائه می‌دهد و از پرواز پهپاد به مناطق ممنوعه به صورت خود کار و با رعایت ایمنی جلوگیری می‌نماید.

۳-۴- الزامات عملیات پرواز پهپادها

- ۳-۴-۱- پهپادها تنها در شرایطی اجازه پرواز دارند که شرایط دید در آن لحظه به کاربر امکان مشاهده مداوم پرنده را بدهد. این بدان معنا است که پرواز این نوع وسایل پرنده در شرایط دید کم ممنوع می باشد.
- ۳-۴-۲- پرواز پهپاد در اطراف افراد و جمعیت مستلزم رعایت مفاد مندرج در جدول شماره ۱ است.
- ۳-۴-۳- انجام عملیات حداقل ۵ کیلومتر از حصار فرودگاه و در مسیر نشست و برخاست هواپیما ها و در مجاورت پرواز هواپیما ها ممنوع می باشد مگر اینکه مجوزهای لازم از فرودگاه مذکور اخذ شده باشد و انجام عملیات تحت شرایط تعیین شده صورت گیرد.
- ۴-۴-۳- انجام عملیات در محدوده حریم مراکز ممنوعه تا شعاع ۵۰۰ متری مجاز نمی باشد
- ۵-۴-۳- مراکز ممنوعه ملزم به نصب تابلوی هشداردهنده ذیل به تعداد کافی و در معرض دید عموم می باشند.
- ۶-۴-۳- مراکز ممنوعه با تابلوی هشدار دهنده پرواز پهپاد ممنوع (شکل شماره ۱) مشخص می شوند.
- ۷-۴-۳- انجام عملیات در اطراف نوار مرزی کشور و سایتهای پدافندی و مناطق نظامی ممنوع می باشد.
- ۸-۴-۳- انجام عملیات در فاصله کمتر از ۱۰۰ متر از جایگاههای سوخت و اماکن قابل اشتعال ممنوع می باشد.

۴- خدمات

۴-۱- خدمات عملیاتی OA-UAS

۱-۱-۴- دامنه کاربرد

مرکزی که برابر این بخش به تایید سازمان می رسند می تواند نسبت به انجام عملیات خدمات با شرایط مشخص شده در مجوز مربوطه اقدام نماید.

۲-۱-۴- اقدامات اولیه متقاضی

متقاضی بایستی:

- ۱- نسبت به اخذ تائیدیه نام شرکت از اداره ثبت شرکتها و موسسات تجاری اقدام نماید (این مرحله برای اشخاص حقیقی می باشد که مراحل اولیه تشکیل شرکت حقوقی را انجام خواهند داد)

- ۲- درخواست خود را با معرفی مدیر عامل پیشنهادی شرکت به همراه مدارک وی (تصویر کارت ملی، شناسنامه، آخرین مدرک تحصیلی و کارت پایان خدمت و وظیفه عمومی یا معافیت (برای آقایان) به دبیرخانه سازمان تسلیم نماید. (مدیر عامل می بایستی اقامتگاه قانونی در ایران داشته باشد)
- ۳- اساسنامه شرکت را تهیه و موضوع فعالیت که مرتبط با حوزه پهپادی باشد را در آن درج نماید. (این مرحله برای اشخاص حقیقی می باشد که مراحل اولیه تشکیل شرکت حقوقی را انجام خواهند داد) برای اشخاص حقوقی صورتجلسه های مربوطه که موضوع فعالیت پهپادی در آن قید شده است
- ۴- اخذ نظریه شورای تامین استان (استان های تهران از قرارگاه ثارالله)
- تبصره: در صورت عدم تایید متقاضی توسط مراجع نظارتی و همچنین شورای تامین استان، سازمان هیچگونه مدارکی از متقاضی در خصوص ادامه فرایند ذیل دریافت نمی نماید و تعهدی نسبت به صدور مجوز یا گواهینامه ندارد.

۳-۱-۴- ارائه مستندات از طرف متقاضی

- ۱- تکمیل فرم درخواست (شماره فرم FR9060-01)
- ۲- ارائه نظامنامه عملیاتی (OM)
- ۳- معرفی مسئول عملیات
- ۴- معرفی مسئول فنی (بر اساس ابعاد و پیچیدگی شرکت)
- ۵- معرفی مسئول حراست
- ۶- معرفی کاربر دارای گواهینامه صلاحیت و رتبه (rating) متناسب با نوع فعالیت
- ۷- معرفی حداقل دو پهپاد ثبت شده (یکی از پهپادها می بایستی تحت مالکیت شرکت باشد) بر اساس نوع عملیات درخواستی
- ۸- واریز تعرفه های مربوطه

۴-۱-۴- نظامنامه عملیاتی (OM)

مرکز باید نظامنامه عملیاتی که حداقل شامل موارد زیر است را به واحد فوق سبک ارائه نماید.

- ۱- اظهار نامه امضاء شده توسط مدیر پاسخگو جهت رعایت مفاد این شیوه نامه و نظامنامه

۲- دامنه کاری شامل وسایل پرنده مورد بهره برداری

۳- نام و عنوان مدیران پاسخ گو و مسئول حراست مرکز و شرح وظایف آنها

۴- چارت سازمانی

۵- لیست کاربران دارای گواهینامه

۶- فرآیند تعمیر و نگهداری

۷- شرح چگونگی انجام خدمات

۸- عملیات متناسب با نوع فعالیت درخواست شده

۹- فرآیندهای مورد نیاز جهت عملیات خدمات از جمله

- فرآیند صلاحیت احراز پرسنل شرکت از جمله کاربران و نفرات اصلی شرکت

- فرآیند موقعیت های اضطراری از جمله ارتباط با اورژانس و مراکز درمانی (ERP)

- فرآیند تکمیل Flight Plan و ارائه به مبادی ذیربط

- فرآیند گزارش اتفاقات

تبصره ۱: نظامنامه و اصلاحیه های آن باید توسط سازمان مورد بررسی قرار گیرید .

تبصره ۲: تغییرات جزئی نظامنامه می تواند از طریق فرآیند تایید غیر مستقیم مندرج در نظامنامه، به صورت غیر مستقیم به تایید برسد و به سازمان اطلاع داده شود.

۴-۱-۵- نفرات

۱- مدیر عامل که می بایستی شرایط زیر دارا باشند

- تابعیت ایرانی

- حداقل سن ۲۲ سال

- دارا بودن قدرت تخصیص امور مالی و قدرت اجرایی جهت انجام تعهدات

- تاییدیه حراست سازمان

۲- مسئول عملیات

مرکز باید فردی را به عنوان مسئول عملیات (تحت مسئولیت مدیر عامل) و با مسئولیت اطمینان از انجام امور عملیاتی برابر این شیوه نامه و نظامنامه عملیاتی به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است.

- دارای گواهینامه صلاحیت و یا گواهینامه خلبانی
- دارا بودن حداقل ۲ سال سابقه مدیریتی

۳- مسئول فنی پهپاد

مرکز باید فردی را به عنوان مسئول فنی (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام امور کارهای تداوم صلاحیت پروازی (منظور از تداوم صلاحیت پرواز، تعمیرات و نگهداری و اطمینان از عدم نقص فنی در وسیله) برابر این شیوه نامه و نظامنامه عملیاتی به سازمان معرفی نماید. شخص فنی نیز باید تجربه کافی در زمینه پهپاد داشته باشد.

۴- مرکز باید فردی را به عنوان مسئول حراست (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام فعالیت های مرکز با رعایت موازین امنیتی به سازمان معرفی نماید. این فرد باید داری تاییدیه حراست سازمان باشد.

۵- مرکز باید تعداد کافی کاربر مجاز که آموزش خدمات پهپادی مورد تقاضا را دیده باشند بر حسب نوع و حجم فعالیت پرواز در اختیار داشته باشد.

۴-۱-۶- امکانات و تجهیزات

- ۱- حداقل دو وسیله پرنده دارای پلاک ثبتی از سازمان که یکی از آنها تحت مالیکت مرکز باشد.
- ۲- تمامی پهپادها می بایستی داری بیمه شخص ثالث باشند.
- ۳- وسیله پرنده باید برابر الزامات سازنده جهت ارائه خدمات مورد تقاضا تایید شده باشد.
- ۴- در صورتی که پهپادی در شرکت است که تحت مالکیت شرکت نباشد ارائه قرارداد اجازه بهره برداری با مالک الزامی می باشد.
- ۵- محل مناسب جهت استقرار فعالیتهای اداری تعیین گردد.

تبصره: در صورتیکه متقاضی فعالیت خارج از مرکز داشته باشد می بایست دارای تاییدیه شورای تامین استان مورد تقاضا بوده و همچنین امکانات معرفی شده توسط شرکت در آن استان مورد بررسی و تایید کارشناسان سازمان قرار گیرد.

۷-۱-۴- اختیارات مرکز

مرکزی که برابر این بخش به تایید سازمان می رسد می تواند نسبت به انجام عملیات خدمات با شرایط مشخص شده در مجوز مربوطه اقدام نماید.

۸-۱-۴- تغییرات مرکز

برای اینکه مرکز، به سازمان اطمینان دهد که دارای تطابق با الزامات این شیوه نامه است باید قبل از اعمال تغییرات زیر، مراتب را به سازمان اطلاع و به تایید سازمان برسد.

- نام مرکز
- محل مرکز
- اضافه نمودن محل فعالیت
- مدیر پاسخگو
- مسئول عملیات، فنی و حراست
- هرگونه تغییر در دامنه کاری از جمله کم یا زیاد نمودن تعداد پهپادها
- اضافه نمودن نوع و محل فعالیت و یا تغییر نوع فعالیت مرکز

۹-۱-۴- گزارش اتفاقات

در صورتیکه در حین عملیات پرواز و یا تعمیر و نگهداری وسیله پرنده سانحه، حادثه و یا اتفاقی که ایمنی پرواز را به خطر بیاندازد مرکز موظف می باشد ظرف ۴۸ ساعت موضوع را به سازمان و از طریق سامانه پهپادها منعکس نماید.

۱۰-۱-۴- استمرار اعتبار پروانه مرکز خدمات عملیاتی

- مجوز مرکز با اعتبار حداکثر ۳ سال صادر می گردد. این مجوز به شرط رعایت موارد زیر معتبر باقی می ماند مجوز تعلیق و یا باطل نشده باشد
- سازمان دسترسی به مرکز داشته باشد به گونه ای که با اعلام سازمان مرکز امکان بازرسی و یا ممیزی را فراهم نماید. در صورتیکه پس از دوبار اعلام کتبی، مرکز اجازه بازرسی و یا ممیزی را به سازمان ندهد مجوز باطل می گردد.

- مرکز می بایستی حداکثر یکماه قبل از انقضاء مدت زمان مجوز مکاتبات لازم را با سازمان در جهت تمدید مجوز انجام دهد در غیر اینصورت سازمان مسئولیتی در قبال مرکز نخواهد داشت.

۴-۲- خدمات غیر عملیاتی NOA-UAS

۴-۲-۱- دامنه کاربرد

این بخش الزاماتی که باید توسط متقاضی :

- خرید و فروش و نقل و انتقال

- واردات و صادرات

- تعمیرات و بازسازی

- طراحی و ساخت / مونتاژ و تولید (کل سامانه یا زیرسیستم ها) رعایت شود را بیان می نماید.

۴-۲-۲- اقدامات اولیه توسط متقاضی

- ۱- نسبت به اخذ تأییدیه نام شرکت از اداره ثبت شرکتها و موسسات تجاری اقدام نماید (این مرحله برای اشخاص حقیقی می باشد که مراحل اولیه تشکیل شرکت حقوقی را انجام خواهند داد)
 - ۲- درخواست خود را با معرفی مدیر عامل پیشنهادی شرکت به همراه مدارک وی (تصویر کارت ملی، شناسنامه، آخرین مدرک تحصیلی و کارت پایان خدمت و وظیفه عمومی یا معافیت (برای آقایان) به دبیرخانه سازمان تسلیم نماید. (مدیر عامل می بایستی اقامتگاه قانونی در ایران داشته باشد)
 - ۳- اساسنامه شرکت را تهیه و موضوع فعالیت که مرتبط با حوزه پهپادی باشد را در آن درج نماید. (این مرحله برای اشخاص حقیقی می باشد که مراحل اولیه تشکیل شرکت حقوقی را انجام خواهند داد) برای اشخاص حقوقی صورتجلسه های مربوطه که موضوع فعالیت پهپادی در آن قید شده است
 - ۴- اخذ نظریه شورای تامین استان (استان های تهران از قرارگاه ثارالله)
 - ۵- اخذ نظریه از مراجع ذیصلاح مربوطه
- تبصره : در صورت عدم تایید متقاضی توسط مراجع نظارتی و همچنین شورای تامین استان، سازمان هیچگونه مدارکی از متقاضی در خصوص ادامه فرایند ذیل دریافت نمی نماید.

۴-۲-۳- ارائه مستندات لازم توسط متقاضی

- ۱- تکمیل فرم درخواست (شماره فرم FR9060-02)
- ۲- ارائه نظامنامه اجرایی در خصوص درخواست و دامنه فعالیت
- ۳- معرفی مدیر پاسخگو
- ۴- مسئول عملیات در صورت نیاز (براساس ابعاد و پیچیدگی شرکت)
- ۵- معرفی مسئول فنی (براساس ابعاد و پیچیدگی شرکت)
- ۶- معرفی مسئول حراست
- ۷- واریز تعرفه های مربوطه

۴-۲-۴- نظامنامه

مرکز باید نظامنامه اجرایی حداقل شامل موارد زیر را به واحد فوق سبک ارائه نماید.

- ۱- اظهار نامه امضاء شده توسط مدیر پاسخگو جهت رعایت مفاد این شیوه نامه و نظامنامه
- ۲- دامنه کاری
- ۳- نام و عنوان مدیران و مسئول حراست مرکز و شرح وظایف آنها
- ۴- چارت سازمانی
- ۵- شرح چگونگی انجام خدمات
- ۶- فرآیندهای مورد نیاز جهت خدمت مورد تقاضا
- ۷- فرآیند گزارش اتفاقات

تبصره ۱: نظامنامه و اصلاحیه های آن باید مورد بررسی سازمان قرار گیرد .

تبصره ۲: تغییرات جزئی نظامنامه می تواند از طریق فرآیند تایید غیر مستقیم مندرج در نظامنامه، به صورت غیر مستقیم به تایید برسد و به سازمان اطلاع داده شود

۴-۲-۵- نفرات

- ۱- مدیر عامل که می بایستی شرایط زیر دارا باشند

- تابعیت ایرانی

- حداقل سن ۲۲ سال

- دارا بودن قدرت تخصیص امور مالی و قدرت اجرایی جهت انجام تعهدات

- تاییدیه حراست سازمان

۲- مسئول عملیات (در صورت نیاز)

مرکز باید فردی را به عنوان مسئول عملیات (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام امور عملیاتی برابر این شیوه نامه و نظامنامه عملیاتی به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است.

- دارای گواهینامه معتبر

- دارای ارزیابی واحد فوق سبک

۳- مسئول فنی

مرکز باید فردی را به عنوان مسئول فنی (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام امور کارهای تداوم صلاحیت پروازی برابر این شیوه نامه و نظامنامه عملیاتی به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است.

۴- مسئول حراست

مرکز (در صورت نیاز) فردی را به عنوان مسئول حراست (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام فعالیت های مرکز با رعایت موازین امنیتی به سازمان معرفی نماید. این فرد باید دارای تاییدیه حراست سازمان باشد.

۵- مرکز باید بر حسب نوع و حجم فعالیت پروازی پرسنل واجد شرایط (برابر نظامنامه) را در اختیار داشته باشد.

۶- تعداد کافی کاربر

۴-۲-۶- اختیارات مرکز

مرکزی که برابر این بخش به تایید سازمان می رسند می تواند نسبت به انجام خدمات غیر عملیاتی با شرایط مشخص شده در مجوز مربوطه اقدام نماید.

۴-۲-۷- مستندات و بایگانی

مرکز باید داده های تعمیر و نگهداری و عملیاتی به روز وسیله پرنده، موتور و ملخ مورد بهره برداری جهت انجام امور تداوم صلاحیت پروازی، عملیاتی و آموزشی را در اختیار داشته باشد و امور عملیاتی و تداوم صلاحیت پروازی و آموزشی را صرفاً برابر این داده ها انجام دهد.

مرکز باید سوابق آموزشی و کاری پرسنل کلیدی را در تا یک سال پس از منقض شدن شخص از آن مرکز، نگهداری نماید.

۸-۲-۴- تغییرات مرکز

برای اینکه مرکز، به سازمان اطمینان دهد که دارای تطابق با الزامات این شیوه نامه است باید قبل از اعمال تغییرات زیر، مراتب را به سازمان اطلاع دهد.

- نام مرکز

- محل مرکز

- اضافه نمودن محل فعالیت

- مدیر پاسخگو

- مسئول عملیات، فنی و حراست

- هرگونه تغییر در دامنه کاری

در مواردی که پیش بینی تغییر آن میسر نباشد. تغییرات باید در اسرع وقت به سازمان اطلاع داده شود.

۹-۲-۴- گزارش اتفاقات

در صورتیکه در حین عملیات پرواز و یا تعمیر و نگهداری وسیله پرنده بروز سانحه، حادثه و یا اتفاقی که ایمنی پرواز را به خطر اندازد رخ دهد. مرکز ظرف ۴۸ ساعت بایستی موضوع را به سازمان از طریق سامانه پهپادها UAS.CAO.IR منعکس نماید.

۱۰-۲-۴- استمرار اعتبار مجوز مرکز خدمات غیر عملیاتی

- مجوز مرکز با اعتبار حداکثر ۳ سال صادر می گردد. این مجوز به شرط رعایت موارد زیر معتبر باقی می ماند مجوز تعلیق و یا باطل نشده باشد
- سازمان دسترسی به مرکز داشته باشد به گونه ای که با اعلام سازمان مرکز امکان بازرسی و یا ممیزی را فراهم نماید. در صورتیکه پس از دوبار اعلام کتبی، مرکز اجازه بازرسی و یا ممیزی را به سازمان ندهد مجوز باطل می گردد.
- مرکز می بایستی حداکثر یکماه قبل از انقضاء مدت زمان مجوز مکاتبات لازم را با سازمان در جهت تمدید مجوز انجام دهد در غیر اینصورت سازمان مسئولیتی در قبال مرکز نخواهد داشت.

۴-۳- خدمات آموزشی TA-UAS

۴-۳-۱- دامنه کاربرد

این بخش الزاماتی را بیان می دارد که می بایست توسط متقاضی صدور، تمدید و استمرار تاییدیه مرکز خدمات آموزشی صورت پذیرد .

۴-۳-۲- اقدامات اولیه متقاضی

متقاضی بایستی:

- نسبت به اخذ تاییدیه نام شرکت از اداره ثبت شرکتها و موسسات تجاری اقدام نماید(این مرحله برای اشخاص حقیقی می باشد که مراحل اولیه تشکیل شرکت حقوقی را انجام خواهند داد)
- ۲- درخواست خود را با معرفی مدیر عامل پیشنهادی شرکت به همراه مدارک وی(تصویر کارت ملی، شناسنامه، آخرین مدرک تحصیلی و کارت پایان خدمت وظیفه عمومی یا معافیت(برای آقایان) به دبیرخانه سازمان تسلیم نماید.(مدیر عامل می بایستی اقامتگاه قانونی در ایران داشته باشد)
- ۳- اساسنامه شرکت را تهیه و موضوع فعالیت که مرتبط با حوزه پهپادی باشد را در آن درج نماید. (این مرحله برای اشخاص حقیقی می باشد که مراحل اولیه تشکیل شرکت حقوقی را انجام خواهند داد) برای اشخاص حقوقی صورتجلسه های مربوطه که موضوع فعالیت پهپادی در آن قید شده است
- ۴- اخذ نظریه شورای تامین استان(استان های تهران از قرارگاه ثارالله)
- ۵- اخذ نظریه از مراجع ذیصلاح مربوطه

تبصره ۱: در صورت عدم تایید متقاضی توسط مراجع نظارتی و همچنین شورای تامین استان، سازمان هیچگونه مدارکی از متقاضی در خصوص ادامه فرایند ذیل دریافت نمی نماید .

۳-۳-۴- ارائه مستندات لازم توسط متقاضی

- ۱- تکمیل فرم درخواست (شماره فرم FR9060-03)
- ۲- ارائه نظامنامه آموزشی (TM) که میبایست به تایید سازمان برسد
- ۳- معرفی مدیر پاسخگو
- ۴- معرفی مدیر آموزش (HT)
- ۵- مسئول آموزش تئوری CGI (براساس ابعاد و پیچیدگی شرکت)
- ۶- مسئول آموزش عملی CFI (براساس ابعاد و پیچیدگی شرکت)
- ۷- معرفی مسئول حراست
- ۸- معرفی پهپادهای تحت اختیار (یکی از پهپادها می بایستی ملکی شرکت باشد)
- ۹- معرفی محل آموزش تئوری
- ۱۰- معرفی محل آموزش مجاز عملی
- ۱۱- واریز تعرفه مربوطه

۴-۳-۴- نظامنامه آموزشی

نظامنامه آموزشی مرکز می بایستی حداقل شامل موارد زیر باشد.

- ۱- اظهار نامه امضاء شده توسط مدیر پاسخگو جهت رعایت مفاد این شیوه نامه و نظامنامه
- ۲- دامنه آموزش و وسایل پرنده مورد بهره برداری
- ۳- نام و عنوان مدیر پاسخگو، مدیر آموزش (HT)، مسئول آموزش تئوری (CGI)، مسئول آموزش عملی (CFI) و مسئول حراست مرکز و شرح وظایف آنها
- ۴- چارت سازمانی
- ۵- لیست معلمان تئوری و ارزیابان عملی

۶- شرح موقعیت محل فعالیت تئوری و عملی

۷- روش اصلاح نظامنامه (مستقیم و غیر مستقیم)

۸- فرآیندهای مورد نیاز جهت عملیات آموزشی از جمله

۹- فرآیند احراز شرایط و ادامه فعالیت مدیران و اساتید مرکز

۱۰- فرآیند تدوین برنامه ی آموزشی با حداقل سرفصل های آمده در متن ذیل

- drone (UAS) market and applications
- introduction to Flight and Aerodynamics
- meteorology / weather forecast
- drone systems and subsystems / UAS knowledge
- pre-flight check/ in Flight check/ post Flight check
- air safety
- telecommunication / radio waves - interference
- insurance
- air regulations/ aviation regulations
- AIP knowledge / Airspace restrictions
- UAS Flight and maintenance considerations
- security considerations

۱۱- فرآیند تخصیص اساتید

۱۲- فرآیند تکمیل پرونده آموزشی هنر آموز

۱۳- فرآیند صدور گواهی پایان دوره آموزشی زمینی و یا پروازی به همراه نمونه گواهینامه پایان دوره آموزشی

تبصره ۲: سرفصل های آمده فقط برای دوره آموزشی عمومی می باشد و متقاضیان برگزاری دوره های تخصصی فنی و عملیاتی (Rating) می بایست اختلاف سیلابس را در دوره مورد درخواست در TM درج نمایند.

تبصره ۳: ساعت برگزاری دوره ها متناسب با سرفصل توسط مرکز آموزش تعیین میگردد .

تبصره ۴: نظامنامه و اصلاحیه های آن باید مورد بررسی سازمان قرار گیرد .

تبصره ۵: تغییرات جزئی نظامنامه می تواند از طریق فرآیند تایید غیر مستقیم مندرج در نظامنامه، به صورت غیر مستقیم به تایید برسد و به سازمان اطلاع داده شود

۴-۳-۵- نفرات کلیدی

۱- مدیر عامل که می بایستی شرایط زیر دارا باشند

- تابعیت ایرانی
- حداقل سن ۲۲ سال
- دارا بودن قدرت تخصیص امور مالی و قدرت اجرایی جهت انجام تعهدات
- تاییدیه حراست سازمان

۲- مدیر آموزش

مرکز باید فردی را به عنوان مدیر آموزش (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام امور عملیاتی و آموزشی برابر این شیوه نامه و نظامنامه آموزشی به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است.

- دارای گواهینامه معتبر

۳- مسئول آموزش تئوری

مرکز باید فردی را به عنوان مسئول آموزش تئوری (تحت مسئولیت مدیر آموزش) آشنا با این شیوه نامه و نظامنامه های مرکز به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است.

۴- مسئول آموزش عملی

مرکز باید فردی را به عنوان مسئول آموزش عملی (تحت مسئولیت مدیر آموزش) آشنا با این شیوه نامه و نظامنامه های مرکز به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است.

- دارای گواهینامه معتبر
- دارای ارزیابی واحد فوق سبک

۵- مرکز باید فردی را به عنوان مسئول حراست (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام فعالیت های مرکز با رعایت موازین امنیتی به سازمان معرفی نماید. این فرد باید دارای تاییدیه حراست سازمان باشد.

۶- مرکز باید بر حسب نوع و حجم فعالیت پروازی پرسنل واجد شرایط (برابر نظامنامه) زیر را در اختیار داشته باشد.

- تعداد کافی معلمین آموزش زمینی حسب دوره مورد تقاضا
- تعداد کافی پرسنل امور تداوم صلاحیت پروازی
- تعداد کافی پرسنل حراست

تبصره ۶: تصدی/مورد ذکر شده در این بند (بند ۶) می تواند توسط یک یا چند نفر انجام شود.

۴-۳-۶- امکانات و تجهیزات مورد نیاز

مرکز باید امکانات و تجهیزات زیر را فراهم نماید.

- ۱- حداقل دو وسیله پرنده دارای پلاک ثبتی از سازمان که حداقل یکی از آنها تحت مالیکت مرکز باشد. تمامی پهپادها می بایستی دارای بیمه شخص ثالث باشند.
- ۲- محل مناسب جهت استقرار فعالیتهای اداری تعیین نمایند
- ۳- محل مناسبی جهت نگهداری پرونده ها و سوابق داشته باشند
- ۴- کلاس آموزش تئوری دارای تجهیزات زیر باشد
- ظرفیت حداقل ۳ نفر با میز و صندلی مناسب جهت آموزش
- تخته وایت برد
- وسایل نمایش دهنده (مانند تلویزیون یا ویدئو پروژکتور)
- از آلودگی صوتی محیطی محفوظ باشد.
- دارای نور کافی و مناسب آموزش باشد.

۴-۳-۷- اختیارات مرکز

- برگزاری دوره های آموزشی پهپادها

- درخواست صدور گواهینامه آموزشی برای متقاضیان
- معرفی هنرآموز به حراست سازمان جهت دریافت تاییدیه امنیتی

۴-۳-۸- نحوه آموزش

- آموزش شامل آموزش تئوری، آزمون تئوری، آموزش عملی و آزمون عملی است.
- آموزش های تئوری و عملی بر اساس سیلابسهای آموزشی تأیید شده سازمان می باشد
 - آموزش های تئوری باید توسط استاد واجد شرایط برابر نظامنامه ارائه گردد
 - آموزش های عملی باید توسط استاد واجد شرایط برابر نظامنامه ارائه گردد
 - مدت دوره های آموزش تئوری و عملی باید مطابق با نظامنامه مرکز باشد.
 - آموزش های پروازی باید بر روی یک نوع وسیله پرنده باشد.

۱- نحوه آزمون تئوری

- به ازای هر موضوع تئوری می بایستی یک آزمون برگزار گردد
- بدون استفاده از کتب و یادداشت های آموزشی انجام شود
- توسط استاد واجد شرایط مرکز برگزار گردد
- آزمون فقط برای کسانی که در کلاس حضور داشتند برگزار گردد
- در صورتیکه هنرآموز در طول برگزاری آزمون اقدام به گونه تقلبی نمود توسط مرکز در آن آزمون مردود اعلام گردیده و شش ماه پس از تقلب مجاز به شرکت در هیچ آزمونی نمی باشد. مرکز باید مراتب را در طول یکماه به سازمان اعلام نماید.
- در صورتیکه استادی که آزمون را برگزار می کند اقدام به هرگونه تقلبی نمود، آزمون باطل گردیده و توسط استادی دیگر مجدداً آزمون برگزار می گردد. چنین فردی دیگر مجاز به برگزاری آزمون نمی باشد. مرکز باید مراتب را در طول یک ماه به سازمان اعلام نماید.

۲- نحوه آزمون عملی

- پس از تکمیل آزمون تئوری
- توسط معلم خلبان منتخب سازمان برگزار شود
- آزمون پروازی باید با نوع وسیله پرنده برگزار گردد که هنرآموز آموزش تئوری و پروازی خود را بر روی آن گذرانده باشد.

۳- نحوه صدور گواهینامه

- مرکز می بایستی پس از قبولی متقاضی در آزمون تئوری و آزمون پروازی فرد را به همراه سوابق آزمونها به سازمان معرفی نمائید تا گواهینامه شخص پس از تأیید کارشناس منتخب صادر گردد

۴-۳-۹- مستندات و بایگانی

- مرکز باید داده های تعمیر و نگهداری و عملیاتی به روز وسیله پرنده، موتور و ملخ مورد بهره برداری جهت انجام امور تداوم صلاحیت پروازی، عملیاتی و آموزشی را در اختیار داشته باشد و امور عملیاتی و تداوم صلاحیت پروازی و آموزشی را صرفاً برابر این داده ها انجام دهد.
- مرکز باید سوابق آموزشی و کاری معلمان و هنر آموزان را در تا یک سال پس از منفسک شدن شخص از آن مرکز نگهداری نماید.
- مرکز می بایستی در پرونده هریک از معلمان و هنر آموزان مدارک ذیل را داشته باشد.
 - عکس
 - کپی کارت ملی و شناسنامه
 - کپی آخرین مدرک تحصیلی
 - قرارداد فی مابین
 - تاییدیه حراست
 - نتایج آزمون ها در پرونده هنر آموز و تأیید معلمان برای معلم ها
 - فرم مشخصات فردی حاوی آدرس محل کار، منزل و شماره تلفن

۴-۳-۱۰- تغییرات مرکز

- برای اینکه مرکز، به سازمان اطمینان دهد که دارای تطابق با الزامات این شیوه نامه است باید قبل از اعمال تغییرات زیر، مراتب را به سازمان اطلاع دهد.

- نام مرکز
- محل مرکز
- اضافه نمودن محل فعالیت
- مدیر پاسخگو

- مسئول عملیات، فنی و حراست
- هرگونه تغییر در دامنه کاری از جمله کم یا زیاد نمودن تعداد پهپادها
- در مواردی که پیش بینی تغییر آن میسر نباشد. تغییرات باید در اسرع وقت به سازمان اطلاع داده شود.

۱۱-۳-۴- گزارش اتفاقات

در صورتیکه در حین عملیات پرواز و یا تعمیر و نگهداری وسیله پرنده بروز سانحه، حادثه و یا اتفاقی که ایمنی پرواز را به خطر اندازد رخ دهد. مرکز ظرف ۴۸ ساعت بایستی موضوع را به سازمان از طریق سامانه پهپاد uas.cao.ir منعکس نماید.

۴- استمرار اعتبار گواهینامه مرکز آموزشی

- مجوز مرکز با اعتبار حداکثر ۳ سال صادر می گردد. این مجوز به شرط رعایت موارد زیر معتبر باقی می ماند مجوز تعلیق و یا باطل نشده باشد
- سازمان دسترسی به مرکز داشته باشد به گونه ای که با اعلام سازمان مرکز امکان بازرسی و یا ممیزی را فراهم نماید. در صورتیکه پس از دوبار اعلام کتبی، مرکز اجازه بازرسی و یا ممیزی را به سازمان ندهد مجوز باطل می گردد
- مرکز می بایستی حداکثر یکماه قبل از انقضای مدت زمان مجوز مکاتبات لازم را با سازمان در جهت تمدید مجوز انجام دهد در غیر اینصورت سازمان مسئولیتی در قبال مرکز نخواهد داشت.

۴-۴-۴- احداث منطقه پروازی

۱-۴-۴- دامنه کاربرد

این بخش الزاماتی که باید توسط متقاضی ارائه منطقه پروازی جهت انجام پروازهای تست و آموزشی یا تفریحی را بیان می کند.

۲-۴-۴- اقدامات اولیه متقاضی

متقاضی بایستی:

- ۱- نسبت به اخذ تأییدیه نام شرکت از اداره ثبت شرکتها و موسسات تجاری اقدام نماید (این مرحله برای اشخاص حقیقی می باشد که مراحل اولیه تشکیل شرکت حقوقی را انجام خواهند داد)

۲- درخواست خود را با معرفی مدیر عامل پیشنهادی شرکت به همراه مدارک وی (تصویر کارت ملی، شناسنامه، آخرین مدرک تحصیلی و کارت پایان خدمت وظیفه عمومی یا معافیت (برای آقایان) به دبیرخانه سازمان تسلیم نماید. (مدیر عامل می بایستی اقامتگاه قانونی در ایران داشته باشد)

۳- اساسنامه شرکت را تهیه و موضوع فعالیت که مرتبط با حوزه پهپادی باشد را در آن درج نماید. (این مرحله برای اشخاص حقیقی می باشد که مراحل اولیه تشکیل شرکت حقوقی را انجام خواهند داد) برای اشخاص حقوقی صورتجلسه های مربوطه که موضوع فعالیت پهپادی در آن قید شده است

۴- اخذ نظریه شورای تامین استان (استان های تهران از قرارگاه ثارالله)

۵- اخذ نظریه از مراجع ذیصلاح مربوطه

تبصره ۱: در صورت عدم تایید متقاضی توسط مراجع نظارتی و همچنین شورای تامین استان، سازمان هیچگونه مدارکی از متقاضی در خصوص ادامه فرایند ذیل دریافت نمی نماید.

۳-۴-۴- ارائه مستندات لازم توسط متقاضی

- ارائه مختصات زمین
- ارائه مستندات لازم در خصوص حق بهره برداری شرکت از زمین
- ارائه نظامنامه عملیاتی
- معرفی مدیر منطقه پروازی
- معرفی مدیر حراست
- واریز تعرفه های مربوطه

۴-۴-۴- الزامات منطقه پرواز

- زمین مد نظر حداقل ۲۵۰۰ مترمربع باشد
- محل به گونه ای محصور باشد که از ورود افراد متفرقه جلوگیری بعمل آید
- در شعاع ۱۰۰۰ متری محل مانعی با بیشتر از ۲۰ متر ارتفاع وجود نداشته باشد

۵-۴-۴- نظام نامه

سندی شامل اطلاعات مرتبط با موقعیت مکانی، تسهیلات، خدمات، تجهیزات، دستورالعمل های عملیاتی مربوط، ساختار سازمانی و مدیریت منطقه پرواز از جمله نحوه تدوین و تنظیم پرواز منطقه ای (LOP) که به تصویب سازمان می رسد.

۶-۴-۴- نفرات

۱- مدیر عامل که می بایستی شرایط زیر دارا باشند

- تابعیت ایرانی

- حداقل سن ۲۲ سال

- دارا بودن قدرت تخصیص امور مالی و قدرت اجرایی جهت انجام تعهدات

- تاییدیه حراست سازمان

۲- مرکز باید فردی را به عنوان مسئول حراست (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام فعالیت های مرکز با رعایت موازین امنیتی به سازمان معرفی نماید. این فرد باید داری تاییدیه حراست سازمان باشد.

- مرکز باید فردی را بعنوان مدیر منطقه پروازی معرفی نماید

۷-۴-۴- اختیارات مرکز

مرکزی که برابر این بخش به تایید می رسد می تواند.

- انجام عملیات های پهپادی در آن منطقه پروازی (پرواز تفریحی و تمرینی، تست و...)
- در اختیار قراردادن منطقه پروازی به شرکتهای که مجوز آموزش از سازمان دریافت نموده اند

۸-۴-۴- تغییرات مرکز

برای اینکه مرکز، به سازمان اطمینان دهد که دارای تطابق با الزامات این شیوه نامه است باید قبل از اعمال تغییرات زیر، مراتب را به سازمان اطلاع دهد.

- نام مرکز
- محل مرکز
- اضافه نمودن محل فعالیت
- مدیر پاسخگو
- مسئول عملیات، فنی و حراست
- هرگونه تغییر در دامنه کاری از جمله کم یا زیاد نمودن تعدد پهپادها
- در مواردی که پیش بینی تغییر آن میسر نباشد. تغییرات باید در اسرع وقت به سازمان اطلاع داده شود.

۹-۴-۴- گزارش اتفاقات

در صورتیکه در حین عملیات پرواز وسیله پرنده بروز سانحه، حادثه و یا اتفاقی که ایمنی پرواز را به خطر اندازد رخ دهد. مرکز ظرف ۴۸ ساعت بایستی موضوع را به سازمان از طریق سسامانه پهپاد uas.cao.ir منعکس نماید.

۱۰-۴-۴- استمرار اعتبار گواهینامه بهره برداری

- مجوز مرکز با اعتبار حداکثر ۳ سال صادر می گردد. این مجوز به شرط رعایت موارد زیر معتبر باقی می ماند مجوز تعلیق و یا باطل نشده باشد
- سازمان دسترسی به مرکز داشته باشد به گونه ای که با اعلام سازمان مرکز امکان بازرسی و یا ممیزی را فراهم نماید. در صورتیکه پس از دوبار اعلام کتبی، مرکز اجازه بازرسی و یا ممیزی را به سازمان ندهد مجوز باطل می گردد
- مرکز می بایستی حداکثر یکماه قبل از انقضای مدت زمان مجوز مکاتبات لازم را با سازمان در جهت تمدید مجوز انجام دهد در غیر اینصورت سازمان مسئولیتی در قبال مرکز نخواهد داشت.

۵- فرم ها

- FR9060-01 -
- FR9060-02 -
- FR9060-03 -

شکل ۱- نمونه تابلو منطقه پهپاد ممنوع

پیوست ۱- فرم FR9060-01

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه بهره برداری عملیاتی

۱- مدیر عامل			
نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	۱-۲- شماره ملی	
۱-۳- تاریخ تولد		۱-۴- ایمیل	
۱-۵- شماره تماس	تلفن ثابت: تلفن همراه:	فکس:	
۱-۶- آدرس			
۲- نفرات			
۲-۱- مسئول عملیات			
نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه	
شماره گواهینامه	شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐
شماره تماس	تلفن ثابت: تلفن همراه:	فکس:	
۲-۲- مسئول فنی			
نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه	
شماره گواهینامه	شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐
شماره تماس	تلفن ثابت: تلفن همراه:	فکس:	
۲-۳- کارشناس مسئول حراست			
نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐
شماره تماس	تلفن ثابت: تلفن همراه:	فکس:	

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه بهره برداری عملیاتی

3- UAS data				
3-1- Manufacturer			3-2- Model	
3-3- Type certificate (if required)				
3-4- Serial number and UA registration mark (if applicable)				
3-5- Certificate of airworthiness (CofA) (if required)				
3-6- Noise certificate (if required)				
3-7- Configuration	Aeroplane ☐ Helicopter ☐ Multirotor ☐ Hybrid/VTOL ☐ Lighter than air/other ☐			
3-8- MTOM		3-9- Maximum airspeed		3-10- Maximum characteristic dimensions
			۱-۴. آیا شرکت کتابچه عملیاتی دارد؟ ☐ خیر ☐ بله	
			۲-۴. تعداد ارزیابی خطر از پیش انجام شده ☐ خیر ☐ بله	
			۳-۴. پوشش بیمه ای پیش از آغاز عملیات UAS انجام خواهد شد. ☐ خیر ☐ بله	
۵- عملیات				
		۵-۱. منطقه عملیات استان: شهر:		
۵-۲. شرح عملیات:				
اینجانب اعلام می‌دارم که عملیات UAS این شرکت با موارد زیر مطابقت دارد: - هرگونه قانون قابل اجراء ملی مربوط به حریم خصوصی، حفاظت از اطلاعات، بیمه، امنیت و حفاظت از محیط زیست - محدودیت‌ها، الزامات و رویه‌های تعیین شده از طرف سازمان هواپیمایی کشوری تاریخ: _____ امضاء: _____				

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه بهره برداری عملیاتی

راهنمای تکمیل فرم درخواست دریافت پروانه بهره برداری

- ۱- اطلاعات مدیرعامل شرکت
- ۱-۲- اطلاعات مسئول عملیات
- ۲-۲- اطلاعات مسئول فنی
- ۳-۲- اطلاعات کارشناس مسئول حراست
- ۱-۳- نام سازنده UAS
- ۲-۳- مدل UAS که توسط سازنده تعریف شده است.
- ۳-۳- در صورت وجود شماره TC (Type certificate) آن را وارد کنید.
- ۳-۴- شماره سریال و شماره ثبت وسیله پرنده.
- ۳-۵- شماره گواهی تداوم صلاحیت پروازی در صورت نیاز
- ۳-۶- گواهی نوبز در صورت نیاز
- ۳-۷- پیکربندی وسیله پرنده
- ۳-۸- حداکثر جرم وسیله پرنده هنگام درخواست که برای آن طراحی شده است. (به کیلوگرم)
- ۳-۹- حداکثر سرعت وسیله پرنده در حالت کروز متر بر ثانیه و Knots
- ۳-۱۰- حداکثر ابعاد UA را بر حسب متر بیان کنید (به عنوان مثال برای هواپیماها: طول بالها + برای هلیکوپترها: قطر پروانه ها + برای چند موتور ها: حداکثر فاصله بین نوک های ۲ پروانه مخالف)
- توجه:** بخش ۳ ممکن است شامل بیش از یک UAS باشد. در این صورت، باید اطلاعات کلیه UAS های مورد نظر جهت انجام فعالیت در فرم های جداگانه پر شود.
- ۴-۲- تعداد خطرهای شناسایی شده و ارزیابی خطر انجام شده.
- ۵- شرح نوع عملیات مورد نظر و توصیف منطقه ای که عملیات در آنجا صورت می گیرد. (به عنوان مثال شهری، کم جمعیت، صنعتی و غیره) و فضای هوایی.

پیوست ۲- FR9060-02

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه بهره برداری غیر عملیاتی

۱- مدیر عامل			
نام و نام خانوادگی		۱-۲- شماره ملی	
۱-۳- تاریخ تولد		۱-۴- ایمیل	
۱-۵- شماره تماس		تلفن ثابت: تلفن همراه:	
۱-۶- آدرس			
۲- نفرات			
۲-۱- مسئول عملیات			
نام و نام خانوادگی		نوع گواهینامه	
شماره گواهینامه		نوع استخدام ☐ تمام وقت ☐ پاره وقت	
شماره تماس		تلفن ثابت: تلفن همراه:	
۲-۲- مسئول فنی			
نام و نام خانوادگی		نوع گواهینامه	
شماره گواهینامه		نوع استخدام ☐ تمام وقت ☐ پاره وقت	
شماره تماس		تلفن ثابت: تلفن همراه:	
۲-۳- کارشناس مسئول حراست			
نام و نام خانوادگی		نوع استخدام ☐ تمام وقت ☐ پاره وقت	
شماره تماس		تلفن ثابت: تلفن همراه:	

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه بهره برداری غیر عملیاتی

☐ خیر ☐ بله		۱-۳- آیا شرکت کتابچه عملیاتی دارد؟
۵- فعالیت		
۴-۱- نوع خدمات ☐ خرید و فروش ☐ واردات و صادرات ☐ تعمیرات ☐ طراحی و ساخت		
۴-۲- شرح خدمات		
اینجانب اعلام می‌دارم که خدمات این شرکت با موارد زیر مطابقت دارد: - هرگونه قانون قابل اجراء ملی مربوط به حریم خصوصی و امنیت و حفاظت از محیط زیست - محدودیت‌ها، الزامات و رویه‌های تعیین شده از طرف سازمان هواپیمایی کشوری تاریخ: _____ امضاء: _____		

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه بهره برداری غیر عملیاتی

راهنمای تکمیل فرم درخواست دریافت پروانه بهره برداری

۱- اطلاعات مدیرعامل شرکت

۱-۲- اطلاعات مسئول عملیات در صورت نیاز

۲-۲- اطلاعات مسئول فنی

۳-۲- اطلاعات کارشناس مسئول حراست

۴- انتخاب نوع خدمت به همراه شرح کاملی از خدمات شرکت

پیوست ۳- FR6090-03

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه مراکز آموزشی پهپاد

۱- مدیر عامل			
نام و نام خانوادگی	۲-۱- شماره ملی		
۳-۱- تاریخ تولد	۴-۱- ایمیل		
۵-۱- شماره تماس	تلفن ثابت:	فکس:	
	تلفن همراه:		
۶-۱- آدرس			
۲- نفرات			
۱-۲- مدیر آموزش			
نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه		
شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐	
شماره تماس	تلفن ثابت:	فکس:	
	تلفن همراه:		
۲-۲- مسئول آموزش تئوری			
نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه		
شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐	
شماره تماس	تلفن ثابت:	فکس:	
	تلفن همراه:		
۳-۲- مسئول آموزش عملی			
نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه		
شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐	
شماره تماس	تلفن ثابت:	فکس:	
	تلفن همراه:		

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه مراکز آموزشی پهپاد

۳-۴- کارشناس مسئول حراست			
نام و نام خانوادگی		نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐
شماره تماس		تلفن ثابت:	فکس:
		تلفن همراه:	
۳- مراکز آموزشی			
آدرس کامل مراکزی که آموزش انجام خواهد شد را وارد نمایید.			
۱			
۲			
۳			
۴- دوره های آموزشی			
دوره های آموزشی پیشنهادی (تئوری و عملی) را وارد نمایید.			
نام دوره	نوع دوره		
۱	تمام وقت ☐		
	نیمه وقت ☐		

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه مراکز آموزشی پهپاد

۲	☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت	
۳	☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت	
۴	☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت	
۵	☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت	

۵- معلمان دوره های عملی			
نام معلمان دوره های عملی را وارد نمایید.			
نام معلم	نوع گواهینامه	شماره گواهینامه	نوع استخدام
۱			☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت
۲			☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت
۳			☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت
۴			☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت
۵			☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت

۱-۵- مجموع تعداد معلمان تئوری و عملی مرکز:

۶- فرودگاه ها و منطقه های پروازی	
----------------------------------	--

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه مراکز آموزشی پهپاد

نام و آدرس فرودگاه ها و منطقه های پروازی پیش بینی شده برای استفاده را وارد نمایید.

فرودگاه ها و منطقه های پروازی	
نام:	۱
آدرس:	
نام:	۲
آدرس:	
نام:	۳
آدرس:	

۷- امکانات مرکز آموزشی

همه کلاس های آموزشی تئوری را وارد نمایید

آدرس	تعداد	اندازه (طول و عرض)
۱		00,00 m x 00,00 m
۲		
۳		
۴		

UAS -۸

لیست UAS های مورد استفاده را وارد نمایید

	Class/Type of UAS	Registration
1		
2		
3		

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه مراکز آموزشی پهپاد

4		
5		
۹- اسناد و کتابچه های پیوست شده به فرم درخواست ☐ Training and Procedure Manual (TPM) ☐ Operational Manual ☐ Training Programmes		
- من اعلام می کنم کلیه اطلاعات وارد شده در این فرم صحیح می باشد. - من اعلام می کنم به شرایط پرداخت هزینه های سازمان هواپیمایی آشنا هستم و هزینه های پرداختی نسبت به بررسی این تقاضا قابل بازگشت نیست حتی اگر تقاضا به تائید سازمان نرسد.		
نام مدیر پاسخگو: تاریخ: امضاء:		